

Європейський Союз (ЄС) – це сім'я демократичних Європейських країн, які об'єдналися заради миру та процвітання. Євросоюз – це не держава, що має замінити існуючі держави, і він також значно більший за будь-яку міжнародну організацію. Фактично, ЄС єдиний у своєму роді. Країни, що входять до його складу, заснували спільні інституції, яким було делеговано частину їхніх суверенних повноважень, завдяки чому стало можливо демократично приймати рішення з конкретних питань, які становлять спільний інтерес, на європейському рівні. Таке об'єднання суверенних повноважень також називається "європейсько інтеграцією".

Існує п'ять інституцій ЄС, кожна з яких відіграє свою конкретну роль:

- Європейський Парламент (обирається громадянами країн ЄС);
- Рада Європейського Союзу (представляє уряди країн ЄС);
- Європейська Комісія (рушійна сила та виконавчий орган ЄС);
- Суд Європейського Союзу (забезпечує дотримання законодавства ЄС);
- Рахункова палата або Суд аудиторів ЄС (контролює ефективно та законне використання коштів з бюджету ЄС).

З цими інституціями співпрацюють ще п'ять важливих органів:

- Європейський економічний та соціальний комітет (представляє думку громадських організацій з економічних і соціальних питань);

- Комітет регіонів (представляє думку регіональної та місцевої влади);
- Європейський центральний банк (відповідає за монетарну політику та здійснює управління грошовою одиницею ЄС – євро);
- Європейський Омбудсман (уповноважений з прав людини) (розглядає скарги громадян щодо неналежного функціонування певної установи чи органу ЄС);
- Європейський інвестиційний банк (сприяє досягненню цілей ЄС через фінансування інвестиційних проектів);

Ця система управління доповнюється цілою низкою інших органів і відомств. Верховенство права є фундаментальним принципом Європейського Союзу. Всі рішення та процедури ЄС спираються на договори, схвалені всіма країнами ЄС.

Спочатку до складу ЄС входило шість країн: Бельгія, Німеччина, Франція, Італія, Люксембург і Нідерланди. Данія, Ірландія та Велика Британія вступили в ЄС у 1973 р., Греція – у 1981 р., Іспанія та Португалія – у 1986 р., Австрія, Фінляндія та Швеція – у 1995 р., у 2004 році відбулося найбільше розширення ЄС, тоді до нього приєдналися 10 нових країн, у 2007 році до ЄС увійшли Болгарія та Румунія, а 2013 ще й Хорватія. Однак, у 2020 році Велика Британія остаточно вийшла з ЄС. Таким чином, Євросоюз нараховує 27 країн-учасниць.

У перші роки існування ЄС співробітництво між країнами, що входили до нього, здебільшого стосувалося торгівлі та економіки, однак нині ЄС також дбає і про багато інших актуальних питань, зокрема таких, як дотримання громадянських прав, забезпечення свободи, безпеки та правосуддя, створення нових робочих місць, сприяння регіональному розвитку, захист довкілля, а також проведення роботи з глобалізації в інтересах усіх і кожного. Європейський Союз забезпечив півстоліття стабільності, миру та процвітання. Євросоюз розвиває спільну зовнішню політику та політику безпеки, що дає країнам ЄС можливість спільно діяти на світовій арені заради стабільності, співпраці та взаєморозуміння. Допмагаючи розбудові безпеки та стабільності в усьому світі, ЄС також робить життя більш безпечним і для людей, як проживають у межах його кордонів. Особливо активно ЄС пропагує людські аспекти міжнародних відносин, такі як солідарність, права людини та демократія. Все це допомогло підвищити життєвий рівень людей, побудувати спільний європейський ринок, запровадити єдину європейську валюту, а також зміцнити голос Європи в усьому світі.

Єдність у різноманітті:

Європа – це континент, де існує не лише багато різних традицій та мов, але також і спільні цінності, які захищає ЄС. Він заохочує співпрацю між народами Європи та

пропагує єдність, зберігаючи при цьому різноманіття та гарантуючи прийняття максимально наближених до людей рішень.

Витоки: війна і мир

Протягом багатьох століть Європа була ареною частих і кривавих воєн. З 1870 по 1945 роки Франція та Німеччина воювали між собою тричі, зазнавши при цьому страшних людських втрат. Саме тому в середині минулого століття кілька європейських лідерів дійшли висновку, що єдина можливість забезпечити довготривалий мир між їхніми країнами полягає у їх політичному та економічному об'єднанні. Саме тому у 1950 році Міністр закордонних справ Франції Роберт Шуман запропонував об'єднати вуглевидобувну та сталеливарну промисловості Західної Європи. В результаті цього у 1951 році було засновано Європейське об'єднання вугілля та сталі (ЄОВС), до якого увійшло шість країн: Бельгія, Західна Німеччина, Люксембург, Франція, Італія та Нідерланди. Право приймати рішення з питань, які стосувалися вугільної та сталеливарної промисловості у цих країнах, було передано незалежному наднаціональному Верховному органу, першим президентом якого став Жан Монне.

Від трьох співтовариств до Європейського Союзу

Європейське об'єднання вугілля та сталі функціонувало настільки успішно, що за кілька років його шість країн-учасниць вирішили піти далі та об'єднати також інші галузі економіки. У 1957 році вони підписали Римські договори, якими було засновано Європейське співтовариство з атомної енергії (Євроатом) і Європейське Економічне Співтовариство (ЄЕС). Країни-учасниці цих співтовариств домовилися про скасування торговельних бар'єрів між ними та формування "спільного ринку". Щороку в травні ми відзначаємо закінчення останньої великої Європейської війни, і народження із того страшного досвіду нової форми організації Європи, що дала нам безпрецедентний період миру. 2005 рік був особливим, оскільки в цьому році відзначалось 60 років з дня закінчення цієї війни. Це - найдовший мирний період, який знала Західна Європа. А 9 травня, або День Європи, - річниця декларації Шумана, яка проклала шлях до сьогоденної Європи, і принесла нам цей мир. У 1967 році інституції трьох європейських співтовариств злилися. З того часу почали діяти єдина Комісія, єдина Рада Міністрів і єдиний Європейський Парламент. Спочатку депутати Європейського Парламенту обиралися національними парламентами, однак у 1979 р. було проведено перші прямі вибори до Європейського Парламенту, що дозволило громадянам країн-членів Співтовариств голосувати за тих кандидатів, яким вони віддавали перевагу. Відтоді такі вибори проводяться кожні п'ять років. Маастрихтський договір 1992 року (або Договір про Європейський Союз) запровадив нові форми співробітництва між урядами країн-членів, зокрема з питань спільної зовнішньої політики та політики безпеки, а також у сфері правосуддя та внутрішніх справ. Через доповнення існуючої системи Співтовариств такою міжурядовою співпрацею, Маастрихтським договором було засновано Європейський Союз (ЄС).

Інтеграція означає спільні політичні завдання

Економічна та політична інтеграція між країнами Європейського Союзу означає, що ці країни повинні приймати спільні рішення з різних питань. Таким чином країни ЄС розробили спільну політику у дуже широкому спектрі галузей – від сільського господарства до культури, від прав споживачів до умов конкуренції, від охорони довкілля та використання енергії до транспорту та торгівлі. Спочатку основна увага приділялася розробці спільної комерційної політики у вугільній та сталеливарній галузях і сільському господарстві. Згодом, у міру виникнення потреби, додавалися й інші галузі. Деякі ключові політичні цілі змінювалися внаслідок зміни обставин. Наприклад, раніше головним завданням сільськогосподарської політики було виробництво великої кількості дешевої продукції, а нині – підтримка передових методів виробництва нешкідливих для здоров'я і високоякісних продуктів харчування та охорона довкілля. Крім того, сьогодні необхідність захисту природи враховується також у цілому спектрі інших політичних курсів ЄС.

Єдиний ринок: подолання бар'єрів

Країнам ЄС знадобився певний час для усунення всіх бар'єрів між ними і перетворення "спільного ринку" на справжній єдиний ринок, у межах якого можуть вільно рухатися товари, послуги, люди та капітал. Формально створення єдиного ринку було завершено наприкінці 1992 року, однак сьогодні все ще існує потреба його вдосконалення, наприклад, необхідно створити справжній єдиний ринок фінансових послуг. У 90-х роках минулого століття людям стало простіше пересуватися по території Європи, оскільки було скасовано паспортну та митну перевірки на більшості внутрішніх кордонів ЄС. Важливим наслідком цього стало зростання мобільності громадян Європи. Так з 1987 року за підтримки ЄС більше мільйона молодих європейців змогли навчатися за кордоном.

Єдина валюта: євро у кишені

Зовнішні відносини Європейського Союзу

Один лише розмір Європейського Союзу в економічному, торговельному та фінансовому відношенні робить його справжнім світовим гравцем. Євросоюз має цілу мережу договорів з більшістю країн і регіонів світу. З часу свого утворення у 1950-х роках Європейський Союз розвивав відносини з рештою країн світу на засадах спільної торгової політики через надання допомоги на розвиток і укладення офіційних угод про торгівлю та співпрацю з окремими країнами чи регіональними об'єднаннями країн. У 1970-х роках ЄС розпочав надавати гуманітарну допомогу по всьому світу. З 1993 року, згідно з Маастрихтським договором, він розвивав спільну зовнішню політику та політику безпеки для забезпечення можливості спільної діяльності у випадках, що стосуються інтересів ЄС як єдиного цілого. У питаннях, що мають відношення до тероризму, міжнародної злочинності, торгівлі наркотиками, нелегальної міграції та глобальних проблем, таких як захист навколишнього середовища, ЄС також тісно співпрацює з іншими країнами та міжнародними організаціями. Спільна торговельна політика ЄС діє на двох рівнях. По-перше, у рамках Світової організації торгівлі (СОТ) ЄС бере активну участь у встановленні правил багатосторонньої системи світової торгівлі. По-друге, ЄС укладає власні двосторонні торговельні угоди з країнами або регіональними об'єднаннями країн. У середині 1970-х років допомогу на розвиток і співпрацю, яка спочатку направлялася країнам Африки, ЄС почав також надавати країнам Азії, Латинської Америки, південного та східного Середземномор'я. Головна мета такої допомоги – підтримка сталого росту та розвитку країн-партнерів так, щоб вони мали ресурси на подолання бідності. Євросоюз всіляко зацікавлений підтримувати своїх партнерів і заохочувати їх до подальшого прогресу та процвітання. Європейський Союз та його країни-члени є головними постачальниками технічної допомоги у світі. ЄС укладає угоди зі своїми партнерами в усьому світі не лише про торгівлю і традиційні фінансову та технічну допомогу, але також щодо економічних та інших реформ, підтримки розвитку інфраструктури і програм розвитку медицини та освіти. Ці угоди також створюють умови для політичного діалогу та містять положення, відповідно до яких відносини ЄС і його

партнерів спираються на повагу до демократії та прав людини.

Прапор ЄС.

Історія створення прапора починається у 1955 році. Тоді Європейський Союз існував лише у вигляді Європейського об'єднання вугілля та сталі. Однак існувала окрема організація з ширшим представництвом – Рада Європи, яка була заснована на кілька років раніше для захисту прав людини та пропагування європейської культури. У той час Рада Європи підбирала собі емблему. Після активних обговорень було прийнято нинішній варіант прапора – коло з 12 золотих зірок на блакитному тлі. Число зірок не має нічого спільного з кількістю країн-членів організації. В різних традиціях "12" є символічним числом, що означає абсолютну досконалість. Це також і кількість місяців у році, і кількість цифр на циферблаті годинника, тоді як коло є ще й символом єдності. Так народився європейський прапор, який представляє ідеал об'єднання народів Європи. На ньому сяє дванадцять зірок, як символ довершеності, повноти та єдності. Прапор залишається незмінним протягом років, не зважаючи на розширення ЄС. Пізніше Рада Європи закликала інші європейські установи прийняти той самий прапор, і у 1983 році його затвердив Європейський Парламент. Усі європейські інституції використовують його з початку 1986 року. Європейський прапор – це єдина емблема Європейської Комісії, виконавчого органу ЄС. Інші європейські установи та органи додають до прапора свою власну емблему.

Європейський гімн

У широкому значенні – це гімн не лише Євросоюзу, але й усієї Європи. Музика гімну взята з Дев'ятої симфонії, яку Людвіг ван Бетховен написав у 1823 році. У фінальній частині своєї симфонії Бетховен поклав на музику "Оду до радості", написану у 1785 році Фрідріхом фон Шиллером. У цьому вірші знайшла відгук ідея братання народів, яку поділяв і Бетховен. У 1972 році Рада Європи (той самий орган, який розробив дизайн європейського прапора) схвалила бетховенську тему "Оди до радості" у якості свого гімну. Відомому диригенту Герберту фон Караяну було доручено написати три інструментальні аранжування – із соло для фортепіано, для духових інструментів і для симфонічного оркестру. Без слів, універсальною мовою музики, гімн виражає ідеали свободи, миру та солідарності, на яких тримається Європа. У 1985 році гімн було схвалено президентами та главами урядів країн ЄС як офіційний гімн Європейського Союзу. Цей гімн не має на меті замінити існуючі національні гімни країн ЄС. Гімн ЄС – це

утвердження спільних цінностей та їх єднання в усьому розмаїтті національних відмінностей.